

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ниво на класификация 1: [TLP-GREEN]

16.9.2026 г.

X ЕО-37-2/16.09.2026

Per. №

Signed by: MINISTERSTVO NA OKOLNATA SREDA I VODITE

ДО
Г-Н КРАСИМИР ЧАКЪРОВ
ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР НА
ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
БУЛ. „ХРИСТО БОТЕВ“ № 55
1606 ГР. СОФИЯ

На Ваш изх. № 0403-203/04.09.2026 г.

Относно: *Уведомление за проект за шесто изменение на Стратегическия план за развитието на земеделието и селските райони на Република България (СПРЗСР) за периода 2023 - 2027 г.*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЧАКЪРОВ,

Във връзка с постъпило с вх. № ЕО-37/10.06.2026 г. на Министерство на околната среда и водите (МОСВ) уведомление и приложения към него по чл. 8, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологичната оценка на планове и програми за шестото изменение на Стратегическия план за развитието на земеделието и селските райони на Република България (СПРЗСР) за периода 2023-2027 г., което приемаме и като уведомление по чл. 10, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС, обн., ДВ, бр. 73/2007 г., изм. и доп.), на основание чл. 6а, т. 1, буква „г“ от същата наредба и Заповед № РД-530/19.06.2026 г. на министъра на околната среда и водите, Ви уведомявам следното:*

Шестото изменение на Стратегическия план за развитието на земеделието и селските райони на Република България (СПРЗСР) за периода 2023 - 2027 г. попада в обхвата на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС.

Със Становище по екологична оценка (ЕО) № 5-4/2023 г. на министъра на околната среда и водите е съгласуван СПРЗСР за периода 2023-2027 г. по реда на глава шеста,

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6532, Факс: +359(2) 986 25 33

раздел II от *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС) и *Закона за биологичното разнообразие* (ЗБР) и за него е допуснато предварително изпълнение с Решение № 186/21.09.2023 г. на министъра на околната среда и водите.

Шестото изменение на СПРЗСР 2023 – 2027 г., съфинансиран от Европейския фонд за гарантиране на земеделието, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и от държавния бюджет, съдържа редица мерки като част от план за усвояване на разпределените средства в сроковете по правилото N+2. Предложението е разработено въз основа на анализ на текущото усвояване на средствата в периода от приемане на плана за действие до месец юли, 2026 г. като са разгледани данните по отделните интервенции, наличните остатъци, поетите ангажименти и очакваните плащания до края на прилагането на СПРЗСР 2023–2027 г. Прегледът на усвояването по интервенциите, съфинансирани от ЕЗФРСР показва, че при част от тях темпът на извършените и предвидени плащания не е достатъчен, за да гарантира усвояване на разпределените средства в сроковете по правилото N+2.

Съгласно представената документацията, с шестото изменение на СПРЗСР 2023–2027 г. се правят следните предложения за промени:

- В раздел 4. „Характеристики, общи за няколко интервенции“ – прецизира се начинът на изчисляване на размера на директните плащания за целите на проверката за „Активен земеделски стопанин“ за случаите, в които земеделският стопанин кандидатства за първи път по директни плащания, както и за земеделски стопани, които отглеждат само животни, без площи, с което се намалява административната тежест и позволява своевременно изплащане на подкрепата за земеделските стопани;

- В раздел 5.1 „Интервенции под формата на преки плащания“ – тъй като към настоящия момент не са налице необходимите нормативни, технически и административни предпоставки за въвеждане на диференцирано подпомагане на отопляеми и неотопляеми оранжерии, предложението е за кампания 2027 г. да бъде запазен досега прилаганият механизъм на подпомагане.

- Направено е предложение за преразпределяне на средства между интервенции II.Г.1.1 „Инвестиции в земеделските стопанства, насочени към опазване на компонентите на околната среда“, II.Г.2.1 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти, насочени към опазване на компонентите на околната среда“, II.А.2. Хуманно отношение към животните и антимикробна резистентност, II.В.1. Плащания за земеделски земи в зони от Натура 2000, II.А.13 Горско екологични дейности в горите и II.А.14 - Подпомагане по Натура 2000 за гори, II.Г.4 „Възстановяването на земеделски потенциал след природни бедствия или катастрофични събития и инвестиции в подходящи превантивни действия“, II.Ж.4 „Популяризиране и подкрепа на схеми за качество, признати от Съюза или от държавите членки, както и тяхното използване от земеделските производители“ – с цел предотвратяване на риска от автоматично освобождаване (decommitment) на неусвоени средства от страна на Европейската комисия, като част от това изменение се предлага пренасочване на средства от интервенции с по-ниска степен на усвояване и/или не стартирали такива, към интервенции, при които е налице реален капацитет за усвояването им до края на референтния период. За целта след анализ (промени в интереса на бенефициентите, в административния капацитет за прием и обработка на заявления, действително извършените плащания, подадените заявления от кампания 2026, наличните остатъци след приключване на кампанията и размера на поетите многогодишни ангажименти, в т.ч. агроекологични ангажименти, биологично земеделие и др.) е установено наличие на финансов ресурс в размер на 87 719 117 € от

ЕЗФРСР (219 297 793 € публични средства), който може да се изведе и пренасочи към интервенции с установен недостиг на средства, без да се застрашава изпълнението на поетите задължения към бенефициентите по съответните многогодишни ангажименти. В други е установена нужда от ресурс, който може да бъде прехвърлен с цел по-ефективното му усвояване. Предложението цели също така оптимизиране на разпределението на средствата съобразно актуализираните прогнози за подадени и одобрени заявления, като се пренасочва финансов ресурс от интервенции с по-нисък от планирания интерес към такива с доказан по-висок интерес и готовност за усвояване, без да се нарушава общата логика и цели на съответните секторни политики.

Въвежда се нова интервенция за плащания за земеделските стопани при кризи вследствие на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития по чл. 78а от Регламент (ЕС) 2021/2115 - насочена е към ефективно подпомагане на земеделските стопани, чието производство е пострадало от природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или други катастрофални събития (неблагоприятни климатични условия – суша през 2025 г. и 2026 г. и неблагоприятни събития (заболявания) в сектор „Животновъдство“ през 2025 г. и 2026 г.)

- Предложение за изменения на интервенции в областта на развитие на селските райони в следните интервенции:

- П.Д.1 „Стартова помощ за установяване на млади земеделски стопани в селското стопанство“ – размерът на безвъзмездната финансова помощ по интервенцията да бъде увеличен от 40 000 € на 60 000 €, икономическият размер на земеделското стопанство да бъде в границите от над 8 000 € до 30 000 € стандартен производствен обем /СПО/, а минималният размер на инвестициите да бъде намален от 35 % на 25 % от размера на първото плащане, максималният срок за реализация на заложените в бизнес плана дейности се променя от 36 на 24 месеца и отпада изискването, изпълнението на бизнес плана да започне не по-късно от 9 месеца от датата на решението за отпускане на помощта;

- П.А.14 - Подпомагане по Натура 2000 за гори - с оглед постигане на по-голяма яснота за кандидатите и съответно синхронизиране на изискванията със стартиралите ИСАК-базирани интервенции към условия за допустимост за бенефициентите се добавя „Кандидатите за подпомагане трябва да бъдат регистрирани в ИСАК и да са подали заявление за подпомагане в рамките на периода на прием за съответната година, който може да се определя със заповед и извън кампанията за подаване на заявления по директни плащания“;

- П.Г.14 - Първична преработка на дървесина - прецизират се текстове и се добавят два нови критерии за подбор на заявленията за подпомагане, като ще се даде предимство на проекти, представени от кандидати, доказващи финансова устойчивост и проекти за инвестиции и дейности, свързани с опазване на компонентите на околната среда, в това число производство на устойчива енергия;

- П.И.1 „Консултантски услуги и повишаване на консултантския капацитет“ – управляващият орган предлага включването на следния текст към условията на интервенцията: „С цел по-ефективно насочване на финансовата помощ Управляващият орган, след консултации с Комитета по наблюдение, може да определя делегирани бюджети и/или приеми в зависимост от вида на допустимите кандидати при спазване на принципите при определяне на приоритет по критериите за подбор“;

- П.Ж.5 Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие - проектни предложения по интервенцията се прехвърлят в Управляващия орган (УО) на СПРЗСР 2023 – 2027 г. в

Министерство на земеделието и храните, като УО на СПРЗСР договаря, а Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция разплаща.

За интервенция П.А.9 Биологично пчеларство, П.А.16 Биологично животновъдство и П.А.1 Биологично растениевъдство, както и за П.А.10. Подпомагане отглеждането на сортове, устойчиви към климатични условия чрез практики за интегрирано производство, П.А.11 - Насърчаване на практики за консервационни обработки за устойчиво управление на почвите, П.А.12. Насърчаване на естественото опрашване, П.А.4. Насърчаване използването на култури и сортове, устойчиви към климатичните условия, и П.А.5., „Опазване на застрашени от изчезване местни сортове, важни за селското стопанство и П.АЕ.3. - Възстановяване и поддържане на деградирани пасищни територии е предвидено включване на следния текст „Ако изпълнението на многогодишни ангажименти надхвърли периода на Стратегическия план по ОСП, същите могат да бъдат преразгледани и адаптирани към правната рамка, приложима за следващия програмен период“.

За интервенция П.А.7 - Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм) изрично е разписано, че от 2027 г. не се поемат нови ангажименти по интервенцията в съответствие с условията за интервенцията, произтичащи от мерки от Становището по екологична оценка № 5-4/2023 г., а за П.А.8. - Поддържане на местообитанията на Червоногушата гъска, Кръстат (царски) орел и Египетски лешояд в орнитологични важни места в обработваеми земи е предвидено да се поемат само нови едногодишни ангажименти за операция 1 на интервенцията и корекции в бюджета и на двете интервенции.

Управляващият орган предлага пренасочване на допълнителен финансов ресурс към елемента Техническа помощ от Стратегическия план, необходими за закупуване на техника и програмни продукти за по-доброто управление, наблюдение и оценка на СПРЗСР 2023-2027 г.

- Предложения за изменение на интервенции в областта на агроекологията - извеждане на неангажираните финансови средства до разчетите, направени за покриване на изпълняваните многогодишните ангажименти в интервенциите. Към една от интервенциите се насочват допълнителни свободни финансови средства, с които да се покрие очакваното заявяване през 2027 г. и да се елиминира риска от евентуален недостиг на ресурс.

Така представеният проект за шесто изменение на СПРЗСР за периода 2023 – 2027 г. е свързано с промени, които имат предимно финансов характер и не водят до изменение в извършените оценки в проведената процедура по екологична оценка, съвместена с оценка за съвместимост. В тази връзка заявеното шесто изменение на СПРЗСР за периода 2023 – 2027 г. **не попада в обхвата на чл. 85, ал. 1 във връзка с чл. 85, ал. 2 от ЗООС и няма необходимост от провеждане на процедура по екологична оценка по реда на глава шеста, раздел II от ЗООС.**

СПРЗСР за периода 2023-2027 г. е с национален обхват, така че и проектът за неговото изменение касае всички защитени територии по смисъла на *Закона за защитените територии* (ЗЗТ) и защитените зони (Натура 2000 места) по смисъла на ЗБР. В тази връзка извършената проверка за допустимост по смисъла на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС, във връзка с чл. 12, ал. 2 и ал. 4 от същата, показва, че реализирането на проекта за шестото изменение на СПРЗСР за периода 2023-2027 г. е допустимо при

съобразяване на произтичащите от него планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с:

- режимите на защитените територии, определени със ЗЗТ, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управлението им;

- режимите на защитените зони, определени със заповедите по чл. 12, ал. 6 от ЗБР.

Предвид гореизложеното, отчитайки характера на шестото изменение на СПРЗСР, **няма вероятност от отрицателно въздействие** върху предмета и целите на опазване на защитените зони. Съобразявайки характера на измененията, няма вероятност от трайно и необратимо унищожаване/увреждане и/или трансформация на природни местообитания и местообитания на видове, възпрепятстване на тяхната миграция и естественото им разпространение, вкл. и върху техните популации, в резултат от трайни и необратими шумови и/или други антропогенни въздействия. Няма вероятност и от нарушаване на кохерентността на защитените зони от мрежата Натура 2000, както и от кумулиране на отрицателни въздействия от настоящото изменение в комбинация с други минали, настоящи и очаквани бъдещи планове, проекти, програми или инвестиционни намерения върху тях.

В тази връзка и на основание чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС Ви уведомявам, че за проекта за шесто изменение на СПРЗСР за периода 2023-2027 г., **преценката** на компетентния орган е, че **не е необходимо провеждане на процедура по реда на Глава втора** от Наредбата за ОС.

Настоящото писмо се отнася само за заявеното изменение на стратегическия план и не отменя необходимостта от получаване на съгласувания или разрешителни, предвидени в други закони и подзаконовни нормативни актове.

При всички случаи на промяна в параметрите на настоящото изменение на СПРЗСР или на някои от обстоятелствата, при които е издадено настоящото писмо, възложителят е длъжен да уведоми незабавно МОСВ за промените.

16.9.2026 г.

X

КОСТАДИН ГЕШЕВ

Заместник-министър на околната среда и...

Signed by: KOSTADIN YORDANOV GESHEV